

FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

Número 164

Any XIV

ABRIL, 2000

**CA SES MONGES PASSARÀ A
SER PATRIMONI DEL POBLE**

**XERRADETA AMB EL
PASTOR JOAN TORRES**

Sumari

Editorial i sumari	2
Resultats eleccions generals	3
Rua escolar	4
Els caps de família del terme de Maria de l'any 1459	6
Poemes de'n Rosselló	7
Sa Xerradeta a Ses Tarragonas amb...En Joan Torres	8
Racó de cuina	11
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons d'interès	14
El temps.	15
De viatge amb Viatges Martel	15
Pescant als aiguamolls de l'avern	16
Jo...que tropa	17
Carta al meu amic Antoni Negre	18
Un despertar primerenc	18
Jovent	19
Suma de suports	20
Excursió escolar	21
Temps enrera	21
Carrerany Esportiu	22
Festes de pasqua a Maria	24

FOTOGRAFIES:

Magí Ferriol
Joan Gelabert
Miquel Morey

EDITORIAL

Les eleccions ja són història. Votàrem nosaltres, votà Mallorca i votaren la resta de ciutadans de l'estat. I el resultat ja el sabem. Majoria absoluta per al PP, forta davallada del PSOE, atzagaiada cruel per a Esquerra Unida i nul·la presència una altra vegada de diputats dels partits d'obediència il·lenca PSM i UM a Madrid. Som una societat molt estranya. Una societat massa conformista i submissa que no reacciona davant de res. Què hi farem! Paciència i seguir lluitant.

A Maria, una fotocòpia bastant fidel de la resta, encara que amb matisos. El PP guanyà 6 vots, el PSOE en perdé més de 130, en relació a les darreres eleccions generals, mentre que el PSM, el més beneficiat, en guanyà 78 i UM 29.

L'altra notícia que cal destacar i amb majúscules és la compra de Ca Ses Monges per part de l'Ajuntament. Una negociació intensa i discreta amb les religioses franciscanes ha permès que aquest edifici no passàs a mans alienes i passàs a formar part del patrimoni del nostre poble. Econòmicament s'ha arribat a un acord més que satisfactori i amb facilitats de pagament que permeten pensar que no s'haurà de recórrer a l'endeutament. Maria manca d'espais municipals per encabir molts de serveis que en aquests moments viuen en precari (els espais cedits per un temps, amb futur incert, no aconsellen inversions). I Ca Ses Monges pot ser una bona solució si es troben les ajudes necessàries per fer-ne un espai multidisciplinar i polivalent degut al seu volum d'edificació. La primera passa que era assegurar-ne la propietat per al poble de Maria ja ha estat donada amb encert. Ara cal veure la resposta de la gent davant de la iniciativa municipal. No dubtam que la gent de Maria sentia Ca Ses Monges com a seu i que la iniciativa haurà estat ben acollida.

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Antoni Gelabert Mas, Antoni Fiol Morey, Miquel Oliver i Roig, Miquel Rosselló i Quetglas, Jeroni Bergas Ferriol, Antoni Mas i Fornés, Miquel Gual, Francesca Maria Mas, Grup de Joves, Josep Serra.

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzà
Joan Gelabert Mas
Joan Gual Bergas
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY
c/e: fentcarrerany@premsaforana.com
Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Gràfiques SIBA
Santa Margalida

Nº DEPÒSIT LEGAL: PM-457/1986

La redacció de Fent Carrerany no es fa responsable de les opinions dels qui hi escriuen

RESULTATS ELECCIONS GENERALS 12 MARÇ 2000

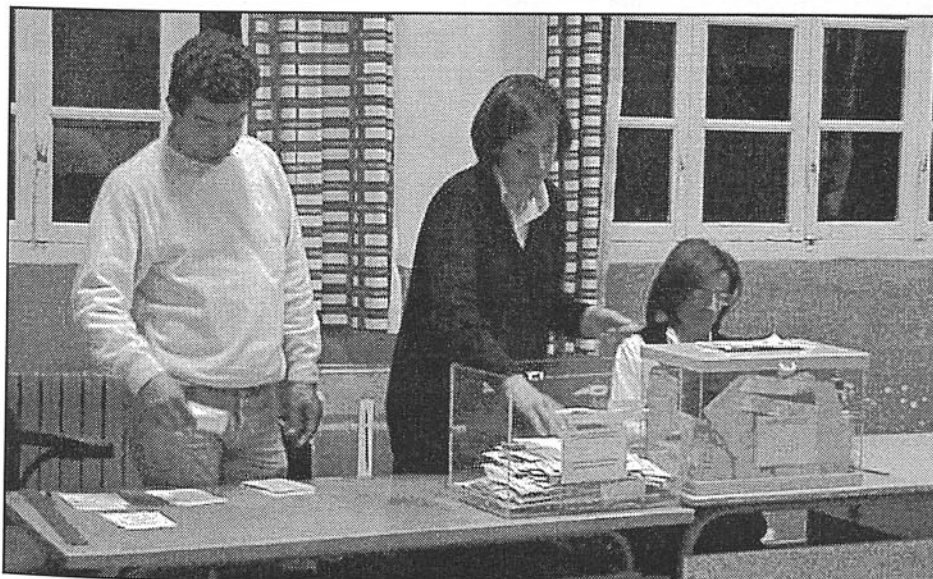
CONGRÉS

SENAT

	Escola de dalt	Escola de baix	Total	Any 1996		
PP	272	274	546	540	Eduardo Gamero Mir (PP)	515
PSOE	168	182	350	482	José Manuel Ruiz Rivero (PP)	502
PSM	65	79	144	66	Ramón Antonio Socias Puig (PSOE)	359
UM	45	44	89	60	Ignacio Ribas Garau (EU)	328
Els Verds	2	8	10	12	Catalina Bover Nicolau (PSM)	138
ERC	3	5	8	10	Monserrat Santandreu Ginard (PSM)	121
EU	2	5	7	30	Josep Melià Ques (UM)	111
BLANCS	6	3	9	3	María José Rodríguez Vázquez (UM)	100
NULS	6	3	9	6	Joana Coloma Busquets Huguet (Els Verds)	9
ALTRES	3	0	3	1	Miquel Àngel Llauger Rosselló (Els Verds)	8
					Josep Serra i Colomar (ERC)	4
TOTAL	572	603	1175	1210		

Mesa electoral de l'escola de baix, durant les eleccions

Moment del recompte dels vots de la mesa de l'escola de dalt

DIA 7 DE MARÇ TINGUÉ LLOC LA RUA ESCOLAR

Com cada any, o el Dijous Llarder o el darrer dia abans de la quaresma, també aquest, al·lots i mestres de la nostra escola es desfressaren i sortiren pel carrer acabant la desfilada a la plaça.

Allà jugaren una bona estona amb el grup Cucavela, i berenaren amb les ensaïmades típiques de tallades d'aquest temps.

En la festa hi col·laboraren l'Ajuntament i l'Associació de Mares i Pares.

A continuació hi teniu els diferents grups escolars disfressats.

Alumnes de sisè

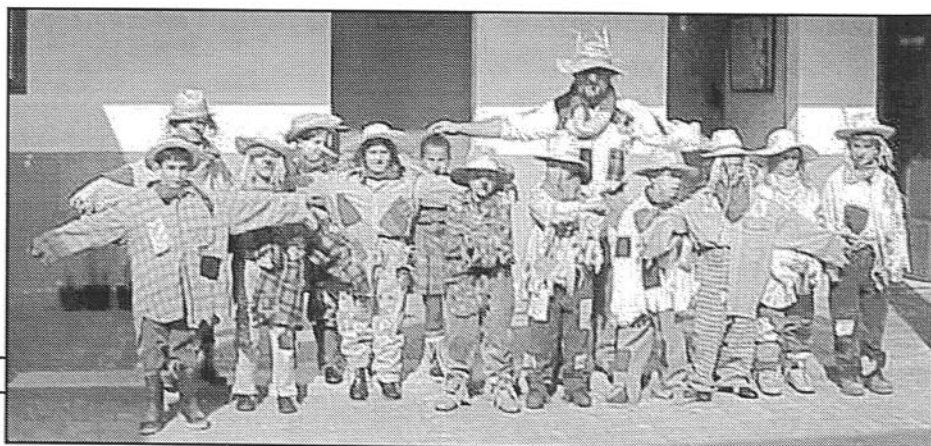
Alumnes de tercer

Alumnes de quart

Alumnes de primer

Alumnes de segon

Els mestres desfressats

Alumnes de segon d'infantil

Alumnes de tercer d'infantil

Alumnes de cinquè

Alumnes de primer d'infantil

Els caps de família del terme de Maria de l'any 1459

Antoni Mas i Forners

Gràcies a una talla (impost i relació de contribuents) del terme de Santa Margalida de l'any 1459¹, a la qual contribuïen la pràctica totalitat dels veïnats del municipi, podem conèixer, amb relativa exactitud, els noms dels caps de família de Maria². Els caps de família de Maria apareixen ordenats dins l'epígraf o apartat de "los de fora" (els qui vivien fora de la vila, a les possessions). Aleshores, a l'actual terme de Maria hi vivien aproximadament 15 famílies, que vivien disperses per tot el terme, sobretot als terrenys de les cavalleries (senyories feudals) de Maria i de Roqueta. El fet que només apareguin tres famílies residents a altres indrets (sa Bisbal, Llempí i Son Perot) s'explica perquè quasi totes les altres famílies que tenien béns al terme de Maria residien a la vila. De fet, part de les famílies que residien a Maria també tenien béns a la vila i hi tenien parents seus, amb els seus mateixos llinatges (com Carrió i Gil) que residien al poble de Santa Margalida. Pel que respecta als seus llinatges, cal fer esment que la gran majoria d'ells han desaparegut en l'actualitat. Alguns llinatges, com Garriga, varen desaparèixer per manca de successió masculina. Actualment, dels llinatges del segle XV només es conserven Roig -que dona origen a la família Font i Roig, propietària de Son Roig- i Vanrell, ara un dels més nombrosos de Maria³. La resta de llinatges varen desaparèixer durant la segona meitat del segle XV quan la majoria d'aqueixes famílies varen vendre les seves terres a senyors de Ciutat i s'establiren a altres indrets. El cas més espectacular és el llinatge Gil, el més nombrós d'aquell temps i que només ha deixat com a testimoni el nom d'una possessió (Son Gil).

Llinatge	Nom	Lloc de residència ⁴
Carrió	Mertí	Cavalleria de Maria
Carrió	Miquel	Cavalleria de Maria
Colombàs	Gabriel	Cavalleria de Maria
Garriga	Barthomeu	Roqueta
Garriga	Fransoy, hereus de	Roqueta-Maria
Gil	Fransoy	Cavalleria de Roqueta
Gil	Guillem	Cavalleria de Roqueta
Gil del Rafal	Johan	Cavalleria de Roqueta (el Rafal)

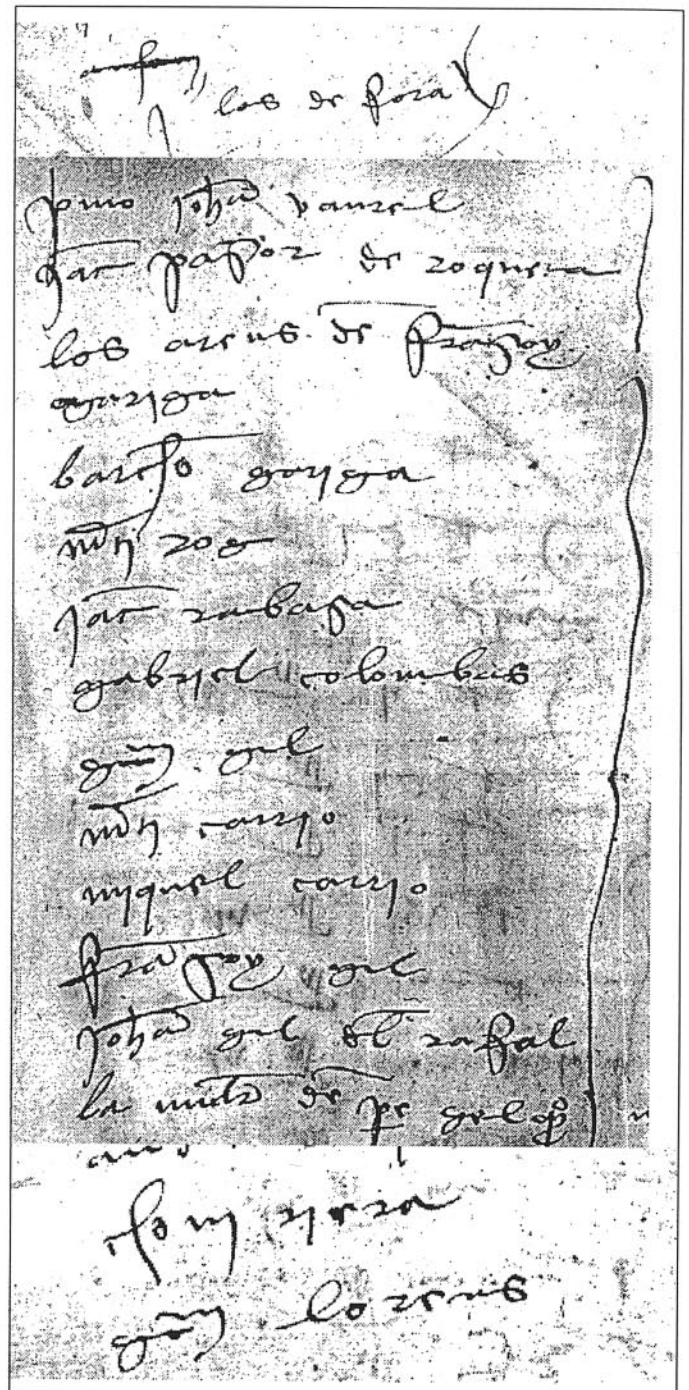
1 Arxiu Municipal de Santa Margalida 6/6.

2 Aleshores es contribuïa en funció dels béns de cada família o "foc"; és a dir per casa on es feia foc, el que volia dir que s'hi habitava regularment.

3 El llinatge Pastor que apareix en el document no correspon al mateix que existeix a hores d'ara, com hem pogut comprovar en diversa documentació.

4 Hem reconstruït el lloc aproximat de residència mitjançant diferent documentació de l'època que ací seria massa llarg d'esmentar.

Gil†	Muller de Pere	Cavalleria de Roqueta (Torre de na Gil)
Lorens	Guillem	La Bisbal
Pastor de Roqueta	Jacme	Roqueta
Qualvó	Andreu	Son Perot
Rabasa	Jacme	Cavalleria de Maria
Roig	Mertí	Cavalleria de Maria
Vanrel	Johan	Llempí

Manuscrit original amb el llistat de "Los de fora", contribuents de fora de la vila

Miquel Rosselló

Poemes de'n Rosselló

PRIMAVERA, AMOR I SOL "Les oronelles"

Tornaran les oronelles
a volar per dins el cel,
quan les veig les trob tan belles,
per jo és el primer ocell.

Què ens portes oronella
d'una volada llunyana?
Tu sabràs d'aquella terra,
d'aquella terra africana.

Conta'm el que has vist, petita,
d'aquesta allargada estada,
com és la gent per allà?
Si has estat ben tractada.

Com ets tan negra i blanca
i tan fina amb el volar,
aquesta gent si t'encalça
el teu niu no trobarà

Digue'm si t'han perseguida,
si t'han donat bon menjar,
digue'm si véns malferida
que aquí te podem curar.

Sempre has fet de turista,
dins Mallorca fas el niu,
quan voles te perd de vista
quan ha acabat l'estiu.

Dalt del nord de Sant Francesc
hi tens la teva posada,
has elegit el més fresc
des de dalt de la paret
i una gran nieronada.

Tu tens el collaret blau.
L'ensenyes si fa bon temps,
totes coneixeu els vents
quan volau portau la pau
i a la finestra me cantau
el dogma dels manaments.

Moltes gràcies oronella,
m'has vingut a visitar
dins la dolça primavera
el meu cor te vol mirar
perquè quan te sent cantar
la vida pas més alegre,
que un altre any puguis tornar
amb pau i amor vertadera.

Moltes gràcies.

Inca, abril de 2000

Miquel Rosselló i Quetglas

Un paralític fa sis anys

Versos per Don Sebastià Balaguer per la seva senyora Joana Vaquer i per la filla fadrina

I

Per favor Sebastià,
t'ho deman amb alegria,
mai t'has d'emocionar
perquè el teu cor sofrirà
i el que vol és simpatia.

II

Que visquis Sebastià,
ple d'amor i ple de vida,
que molts d'anys puguis lluitar
i me puguis visitar,
amb la dona i la filla.

III

Tu vius ben arrecerat,
amb la filla i na Joana,
vaig quedar tot admirat,
són un sol de claredat
belles com la llum clara.

IV

Ara ve la primavera
i dins el maig florirà
aquella rosa tan bella
que un temps vares cultivar
i el teu cor perfumarà
de pau i amor a dins ca teva.

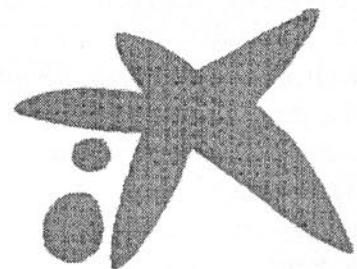
V

Visca na Joana Vaquer
junt amb la teva filla.
Sebastià, jo ja sé
que són l'estrella del bé,
que guarden la teva vida.

VI

Professor d'un cor honrat,
d'idiomes el millor,
que ha sabut fer claredat
a tota la humanitat
amb grandesa i oració.
Per això senyor
sempre te farà costat
amb el nom del teu patró
i entraràs tot coronat
i dins el cel esperat
amb roses i resplendor
com el més gran professor
d'un profeta consagrat.

El teu amic que t'estima.
Miquel Rosselló i Quetglas
INCA, març del 2000.

"la Caixa"

OFICINA DE MARIA DE LA SALUT

Sa Xerradeta a Ses Tarragones amb...

En Joan Torres va néixer a Maria fa 52 anys i exerceix una professió mítica i envejable per a tots aquells ciutadans que cansats de l'asfalt, fum i presses ho canviarien tot per anar a viure al camp i regir-se per l'horari de la fam i les necessitats més primàries. En Joan és un dels pastors de Maria. Els comptàrem i al nostre poble n'hi més de deu de pastors, que entre tots guarden un parell de milers d'ovelles. Quan li demanàrem si sempre havia fet de pastor ens digué que de jove provà una altre feina i al cap de tres mesos tornà al camp i de llavors ençà no ha deixat la guarda. Ara només guarda les seves ovelles, més de 200, però altre temps a la seva guarda també hi havia ovelles d'altres.

Començàrem parlant del tema més actual a qualsevol conversa, els problemes de l'aigua, la sequera i la manca de pluges, i la primera sorpresa fou que en Joan ens confessà que té mà per cercar aigua, que ha fet algunes proves i la "verga" se vincla al lloc on hi ha aigua. Com que el tema és molt complex, ens enredàrem parlant de cercadors d'aigua, sistemes que empren, corrents submarins, llunes, etc.

Quantes ovelles tens Joan?

220 més o manco.

Un any com enguany, que hi ha tan poc verd, com vos arreglau?

Mengen el que hi ha, amb el perill que acostumades a menjar sec trobin una pastura de verd i peguin una panxada i t'exposes que se morin degut al canvi bruscat d'alimentació. Per això les vacunam per la "basquilla".

És important aquesta vacuna?

Jo les vaig vacunar per la basquilla i al cap d'uns dies les vaig manar dins una finca de vinagrella i se'n moriren 24. Hi ha tan poc menjar i la vinagrella era molt curta que vaig pensar que per una estona no passaria res, i ja veis l'endemà. Aquesta vacuna fa l'efecte passats els 20 dies i jo només feia un parell de dies que les havia vacunades, si ja haguessin passat vint dies no m'hauria passat això. A més la vacuna també va bé per prevenir que agafin "mamitis".

Solen menjar una dieta combinada de verd i sec?

El que apleguen; mengen el que troben. Si no hi

En Joan Torres

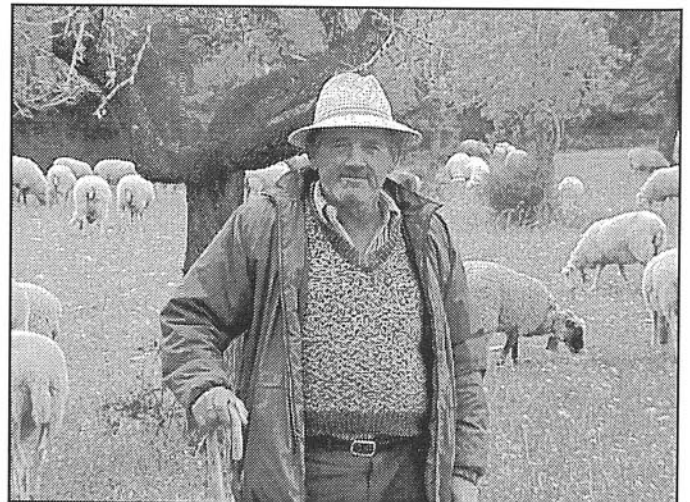
ha gens de menjar els n'hem de donar però per poc que n'hi hagi mengen el que apleguen i a més els donam garba d'avena, però enguany no en podem segar gens de garba d'avena, les farratges no han medrat. Alfals a 29 pessetes el kilo no en podem comprar, perquè se menjarien el poc que treim amb els mèn, però ja ho veurem!

Una guarda de 220 animals deu menjar molt?

Dins una quarterada amb tres vegades de durles-hi no queda res, i totes les pastures que hi passaren fa un mes o dos, no hi ha res, no ha plogut i no ha tret.

Quantes hores pasturen ara les ovelles?

Una estona el dematí i de les tres del capvespre fins devers les set, tot depèn de la quantitat de menjar que hi ha i enguany n'hi ha poc.

Sempre has fet de pastor?

D'edat de 14 anys, llevat de tres mesos que vaig fer feina a una empresa d'excavacions i vaig trobar que perdia el temps i m'avorria.

Això vol dir que et sents content i satisfet amb aquesta feina?

M'hi sentia fins fa uns dos anys, ara no guanyam res, tenim més despeses que entrades. Des de la Conselleria ens ajuden un poc amb subvencions.

Quantes races teniu d'ovelles?

Moltes: sorianes, mallorquines, Ille de France, franceses, i races noves que tan sols no se que se diuen.

Quines donen millor rendiment?

Les mallorquines.

Quin temps dura un embaràs d'ovella?

Cinc mesos.

Passejant per fora vila hem vist a algunes finques una carandina, que vol dir que no hi pasturin ovelles, n'hi ha més de senyes per als pastors?

No, si hi ha una carandina o una pedra blanca no hi entram. Un temps les finques que no volien que hi passàssim les ovelles feien un solc de sembrant envoltant la finca, actualment si no hi ha cap senya, les ovelles per endins i així i tot ens exposam a qualque barrejada.

Quina és la teva zona de pastura?

Per la zona del Pujol i la zona des Puig. Tenim un problema per travessar les carreteres, ja que sempre hem de demanar a algú que ens vengui a ajudar. Podem demanar la col·laboració a la Guàrdia Civil de Tràfic, però no ho feim mai.

Fa molta falta un bon ca per guardar?

Sí, si no has de travessar cap carretera principal, jo tot sol i el ca bastam. Ara en tenc tres de cans però un té 14 anys i ja fa les darreres. Uns al·lots me varen dir l'altre dia que havien llegit a un llibre que cada any d'un ca equival a 7 anys d'una persona.

Jo sempre solc dur el ca devora jo, els dos davant la guarda i si veig qualque ovella que surt de la guarda, li afui el ca i me va millor ja que els animals van més tranquils que si el ca va darrere, perquè empeny massa la guarda i te les fa sortir del camí.

Duu molta feina ensenyar un ca per guardar?

Sí, has de començar que te'n dus el ca vell amb un de jove que vols ensenyar i llavors molta paciència i bastó, i a vegades encara no val, ja que si donen barram, això no té cura. En tenc un de ca que si qualcú s'atreveix a tocar una ovella o un mè, encara que jo hi sia, ja has rebut, tot d'una mossega.

Les ovelles a dins la guarda solen mantenir sempre el seu lloc?

Sí, sempre hi sol haver les mateixes davant, les del mig i les de darrere i sempre hi ha la mala pècora que ha de sortir de la guarda i ha d'entrar dins el sembrat o ha d'espipellar un arbre, o s'enfila a una figuera, sempre és la mateixa i si la lledes de la guarda, després te'n surten deu més, sempre hi ha d'haver un animal per empenyar el pastor.

A l'estiu guardau tota la nit?

Un temps s'usava guardar tota la nit i tocar el flabiol, ara ja ningú el sona el flabiol. Ara guardam fins devers les dotze de la nit i a dormir fins a les quatre de la matinada que ens hi tornam posar fins el dematí. A les nits per guardar sempre duc un capell de palmes, i no és pel sol, és per protegir-me de les branques dels arbres, com

perquè en Joan sap moltes de coses de foravila que la majoria desconeixem, i això no s'ensenyava amb llibres, s'aprèn amb l'experiència i la feina.

Gràcies Joan per haver cedit una estona del teu temps a xerrar amb *Fent Carrerany* i ara aquestes paraules s'escamparan per tot el poble i sortiran de Mallorca i qualque dia, d'aquí a molts d'anys, més d'un descobrirà una manera de viure a principis de segle XXI a un poble com Maria.

Magí Ferriol, Antoni Fiol i Miquel Morey.

que no les veig per la fosca, amb el capell posat primer peguen al capell que a un ull.

Les tancau dins els sestadors quan no pasturen?

No, ja no hi ha sestadors per dormir, només hi entren per menjar. Si volen cobrir a devora una paret o davall un arbre, dins els sestadors s'hi agafen moltes malalties. Això ha canviat molt d'un temps ençà, abans les tancaven a l'estiu dins els sestadors, portes i finestres ben tancades, a fi que les ovelles no veiessin claror, i fins sol post no sortien de dins els sestadors que començaven a pasturar fins a trenc d'alba sense aturar.

És mala de passar la nit tot sol per mig del camp, o a vegades trobes companyia?

No, si no hi ha melons a prop pots aprofitar per pegar una becadeta davall una figuera i a vegades trobes coses que no cerques. Molts que van a festejar dins el cotxe per camins de foravila. Una vegada vaig haver de fer llevar un cotxe que estava aparcat just davant el portal de la caseta; un tros enfora hi havia l'amo del cotxe amb una dona que "prenien la fresca" a les tantes de la matinada.

Així acabarem la xerradeta amb en Joan Torres, però haguéssim pogut parlar un grapat d'hores més,

BAR RESTAURANT

"SES TARRAGONES"

Pa amb oli
i
Carn torrada

Carret. Petra - Sta. Margalida Km. 0'600 - Tel.: 971 52 53 16

RECEPTA DE PASQUA

Aquí teniu una recepta tretada d'un llibre de Cuina Mallorquina de l'any 1926. Com que som en temps de panades hem cregut que us podria interessar. Hem respectat l'escriptura original a pesar de la seva anarquia ortogràfica.

LA CUYNA MALLORQUINA

COLECCIÓ DE RECEPTES DE COK,
DE CUYNERA, DE PASTISSÉ, DE REBOSTÉ,
DE LICORISTA, DE CAFETÉ, DE CURANDERO Y
DE DOCTÓ DE SOLEY. 1926

Que per la conveniència d'aquelles persones que vulguen cuynar bé y barato y viure per menjar, publica un aficionat a menjar per viure.

PASTES DE TOTA CLASSE.**Pasta de panades.**

PRIMERA RECEPTE: Per cada aumut de farina de xexa recolada, hey posarás una escudella de sahim fus, una xícara d'oli, quatre ous, un doblé de sucre y l'aigo corresponent. La pasta ha d'estar poch manetjada.

SEGONA RECEPTE: Dins un ribellet de pastá hey posarás dotse unces de sahim, una xícara d'oli, una escudella de llet y quatre unces de sucre. Tot axò heu mesclarás bé y després de ben mesclat hey posarás farina fins que la pasta estiga a punt de fer les panades, advertint que la pasta s'ha

COSTELLES DE XOT AMB COQUETES DE BLAT DE MORO**INGREDIENTS:**

Un tros de costelles de xot.
Julivert picat (una cullerada sopera).
½ cullerada de mostassa (de Dijon).
2 cullerades de blat de moro.
1 vermell d'ou.
Oli d'oliva.

PER LES COQUETES

1 pot de blat de moro.
¼ de litre de llet.
100 g. de nata.
2 ous.
1 patata (crua) rallada.
½ ceba.
2 cullerades de farina.
50 g. de mantega
Sal.
Pebre bo.

PREPARACIÓ

Posam sal, pebre bo i oli a les costelles, les posam al forn (ben calent, 250°) i les deixam coure de 35 a 45 minuts (segons el tros). Feim una salsa amb les 2 cullerades de

de mantejá lo més poch que possible sia.

TERCERA RECEPTE: Si es d'hivern enviarás a dur del forn dos panets cruhus, y si es d'estiu, no més qu'un. Amb aquesta pasta hey posarás un aumut de farina recolada, tres ous, una escudella d'oli, una de sahim y una d'aigo. Pastarás y ferás les panades.

QUARTA RECEPTE: Per fer pasta de panades hey posarás nou unces de sahim, sis unces d'oli, set unces de sucre, quatre taronjes sucades y dos doblés d'aigordent. Tot axò per cada aumut de farina. Patarás y ferás les panades.

QUINTA RECEPTE: Un aumut de farina, tres escudelles d'aigo, dues taronjes, un raitx de melvasía, dos ous, una xícara d'oli y una escudella de sahim.

SEXTA RECEPTE: Per panades comunes. -Correspon a cada aumut de farina vuit unces de sahim, dues escudelles d'aigo teba, mitja de vinblanch y mitja de taronja, ab una d'oli y un panet tou.

SÉPTIMA RECEPTE: Per fer panades fines. -Hey posarás sis lliures de farina, vuit unces de sahim, una escudella d'oli, mitja de taronja, una copa de licor, alguns vermeys d'ou y dues escudelles d'aigo freda.

Miquel Gual

blat de moro, un vermell d'ou i la mostassa, 5 minuts abans d'acabar de coure la posam per damunt la carn, i una vegada cuita li posarem el julivert picat.

Quan tenim la carn al forn feim les coquetes.

Dins un 'bol' posam la farina, els 2 ous i la llet, ho mesclam tot fins aconseguir una pasta espessa, hi afegim mig pot de blat de moro ben picat (en guardam una o dues cullerades sense picar), la patata rallada, la ceba tallada ben fina (juliana), sal i pebre bo a gust, afegim la mantega fusa i el blat de moro que no hem picat, i ho mesclam tot ben mesclat.

Servirem un tros de carn i una coqueta.
Molt bon profit.

TRANSCRIPCIÓ LITERAL D'UNA RECEPTE DE CUINA DEL SEGLE XVIII**ALTRES COSTELLES EM SUCH**

“Sofregiràs les costelles em seim fins que tenguen bon coló; luego las treuràs y les poserás dins una graxonere, teyaràs grells o sebe menut, eu poseràs per dins se pelle, que auràs tretes ses costelles; luego eu aboqueràs dins la graxonere, ey posaràs un poch de brou de la olla, sobresade esflorade y un busí de cloveya de llimone y, cuan troberàs que ya te bestant de gust de llimone, le treuràs; courà em poch foch fins aser cuites.”

BULLIT DE NOTÍCIES

TERMINIS DE MATRICULACIÓ ALS CENTRES ESCOLARS PÚBLICS

Atenció pares i mares de tots aquells alumnes que hagin d'iniciar l'ensenyament obligatori, nascuts el 1994, i de tots aquells que desitgin canviar de centre: Heu de presentar una sol·licitud entre el 10 d'abril i el 5 de maig. Cal presentar la sol·licitud als centres on desitgeu que vagin els vostres fills en primer lloc, tot i que el centre manifesti no tenir vacants.

Hi ha unes puntuacions que resoldran els casos d'empatament entre els sol·licitants: la proximitat del domicili o lloc de feina, la renda anual, tenir germans al centre, tenir família nombrosa, casos minusvàlues familiars i altres circumstàncies que acordi el Consell Escolar del centre.

ELS NINS I NINES DE L'ESPLAI D'EXCURSIÓ AL PUIG DE MARIA

El passat dissabte dia 1 d'abril, dia en què tancàvem aquest número de la revista els més petits del grup d'Esplai sortien d'excursió al Puig de Maria de

Pollença. Els férem una foto quan estaven esperant l'autocar, poc abans de partir. Els hauríeu d'haver vists amb la seva motxilla a l'esquena, que feia gairebé tant d'embalum com ells mateixos amb quina cara de felicitat partien. Encara que la pujada no és precisament fàcil, segur que s'ho passaren d'allò més bé.

PODA DELS ARBRES DE LA PLAÇA I DE LES MORERES DE L'ESCOLA

La penúltima setmana del mes de març, coincidint amb la lluna vella tal i com ha de ser segons els experts, els plàtans de la plaça reberen una bona estocada per preparar-los per a l'estiu. Els buidaren i els deixaren ben arreglats. Amb l'ajuda d'una grua enllestiren la feina ben depressa. El mateix passà amb les moreres que hi ha al davant de l'escola de baix i al pati de l'escola de dalt.

El que no fou tan afortunat fou la podada dels arbres que hi ha als carrers Morell i Lope de Vega. Són uns arbres que s'han d'arreglar d'una manera no tan radical com es va fer.

BULLIT DE NOTÍCIES

BIBLIOTECA MUNICIPAL DE MARIA DE LA SALUT

Dia 14 de març rebérem una visita didàctica dels nins i nines de primer d'infantil.

El grup que vingué acompanyat de la seva mestra, Catalina Mas, estaven estudiant el tema dels dinosaures, així que, després d'haver-los explicat el funcionament i servei que ofereix la Biblioteca, aquests novells usuaris i futurs lectors es disposaren a descobrir nou món i feren préstec col·lectiu per endur-se'n dos llibres que versaven sobre la temàtica d'aquests rèptils ja desapareguts, els dinosaures.

**Celebram el Dia del Llibre, vine a fer un Drac mòbil
Serà a la Biblioteca Municipal,
dia 14 d'abril a les 17 hores.**

Francesca Maria Mas

1r PREMI DE FOTOGRAFIA VILA DE LLOSETA

L'Ajuntament de Lloseta ens ha fet arribar les bases de la convocatòria del "1r Premi de Fotografia Vila de Lloseta". El tema de les fotografies haurà d'estar relacionat amb el calçat i tant podran ser en blanc i negre com en color. Els premis són generosos. 50.000 ptes per al primer, 35.000 per al segon i 25.000 per al tercer. Si hi estau interessats podeu adreçar-les a l'Ajuntament de Lloseta. Teniu de temps fins el dia 19 de maig.

IXÈ CONCURS CONTE CURT SANT BARTOMEU I VÈ CONCURS JUVENIL DE MONTUÏRI

Una altra de concursos. Aquesta vegada ens arriba de Montuïri i tracta del IXè Concurs de Contes Curts (entre 5 i 10 folis) i del Vè Concurs Juvenil per a menors de 25 anys. Les obres, escrites en llengua catalana, hauran de ser inèdites i enviades a l'Ajuntament de Montuïri abans del proper 28 de juliol del 2000.

El veredict del jurat es farà públic la nit del 15 d'Agost del 2000. Aquest concurs és patrocinat per l'Ajuntament de Montuïri, la Correduria d'Assegurances Gomila i la revista Bona Pau

UN PARC DE CIRCULACIÓ PER AL CURS D'EDUCACIÓ VIAL

El mes passat es va celebrar a Maria un Curset

d'Educació Vial organitzat per l'Ajuntament de Maria adreçat als nins i nines de l'escola. El municipal, J. A. Blanco, en horari escolar, passà per l'escola i ensenyà als nostres escolars la manera com han d'actuar quan es parla d'educació vial. De dia 7 a dia 16 parlà amb els nins de la importància de respectar les normes de circulació en la seva faceta de vianants i en la seva faceta de conductors quan circulen en bicicleta. Per reforçar aquest curs el proper 18 d'abril duran un Parc de Circulació i els nins podran experimentar sobre el terreny tot allò que hauran après durant el curset.

ELS MÉS MENUTS DE L'ESCOLA A BINICANELLA

Els passats 29 i 30 de març els més menuts de l'Escola de Maria anaren a passar dos dies a la casa de colònies de Binicanella (Bunyola). Sembla que s'ho passaren molt bé. Cosa que no es pot dir d'alguns pares i mares que es quedaren sols, segons confessaren, sincerant-se davant dels mestres. A veure si en tornar seran els pares els qui se n'hauran d'anar de colònies.

JA ÉS SEGUR, CA SES MONGES SERÀ DEL POBLE DE MARIA

Davant dels rumors que havien corregut en relació a la venda de l'emblemàtic edifici de Ca Ses Monges a un estranger, sembla que al final s'ha resolt i per a bé. L'Ajuntament actual inicià negociacions per tal d'assegurar al poble un patrimoni tan estimat i aprofitable com és l'edifici de les franciscanes. I al final ho aconseguí. Aquest espai, molt aprofitable, amb una remodelació a fons, pot solucionar tota una problemàtica de manca d'espais adients per a dependències municipals, per a associacions, per a actes culturals, a més d'enriquir el patrimoni municipal.

Ara només falta planificar bé el seu ús, de cara a la seva reforma i gestionar bé les ajudes que permetin al poble gaudir de les seves instal·lacions. Cal agrair a les religioses franciscanes l'esforç que feren per assegurar que fos el poble de Maria qui es quedàs amb l'edifici.

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

En Francisco Nuñez Gallego, que va morir el passat dia 11 de març a Donostia a l'edat de 73 anys i els darrers anys de la seva vida els va passar al nostre poble.

Madò Coloma Ferriol Cordero, morí el passat dia 13 de març, a l'edat de 77 anys. Vivia al carrer 9, número 9.

Madò Francisca Pascual Matas, ens deixà el passat dia 21 de març, a l'edat de 93 anys. Vivia la carrer de l'Església, número 18.

Vicente Robles Mandilego, morí el passat dia 23 de març, a l'edat de 65 anys. Vivia al carrer de Sa Quintana, número 20.

Que descansin en pau.

BENVINGUTS:

En Bernardí Matas Carbonell va néixer dia 17 de febrer. El seus pares són en Miquel Matas Mas i na Francisca Carbonell Llabres.

Na Paula Catalina Arrom Castelló que va néixer dia 28 de febrer. És filla de Guillem Arrom Llaneras i Margalida Castelló Carbonell.

Bernardí Matas

En Mohamed Acharki Acharki que va néixer dia 1 de març. És fill de Moumen Acharki i Karima Acharki.

Francina Carbonell Llabrés que va néixer dia 7 de març. És filla de Lluç Carbonell Matas i de Margalida Llabrés Llabrés.

Enhorabona als seus pares i demés família.

JA L'HAN FETA:

Na Catalina Bergas Mas i en Joan Carbonell Aloy que es casaren el passat dia 11 de març a l'Església Parroquial de Maria de la Salut

Que el vostre amor no acabi mai.

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	971525002 (FAX)	971525194
BIBLIOTECA		971525688
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)		971525594
APOTECARIA		971525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax)		971525083
ESCOLA DE BAIX		971525252
LOCAL TERCERA EDAT		971525564
PARRÒQUIA		971525033
GESA INCA: AVARIES		971880077
BOMBERS		085
HOSPITAL MANACOR Informació		971847000
	Urgències	971847060
	Cita Prèvia	971847100
AMBULATORI D'INCA		971502850
URGÈNCIES A TOTA L'ILLA		061
SON DURETA (Centraleta)		971175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)		971502850
AMBULÀNCIES		971200362
RECAPTACIÓ TRIBUTS CAIB (Inca)		971505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA (Inca)		971505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dilluns i dimecres: de 16 a 18 hores.

Dimarts, dijous i divendres: de 16 a 19 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Sortides Maria: 8 i 15 hores. (15 h. Dissabtes no, Festius s)

Sortides Palma: 13 (dissabtes, 14 h) i 19 hores.

(Festius, 19, 15 hores)

LÍNIA INCA-MANACOR:

Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.

Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores

LÍNIA MARIA-HOSPITAL-MANACOR:

(De dilluns a divendres)

Sortides Maria: 7'55, 10'30 i 14'45 hores

Sortides Manacor: 11'05, 13'35 i 18 hores

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU: Carrer Ponent, número 3.

- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al 855043

- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al 520292

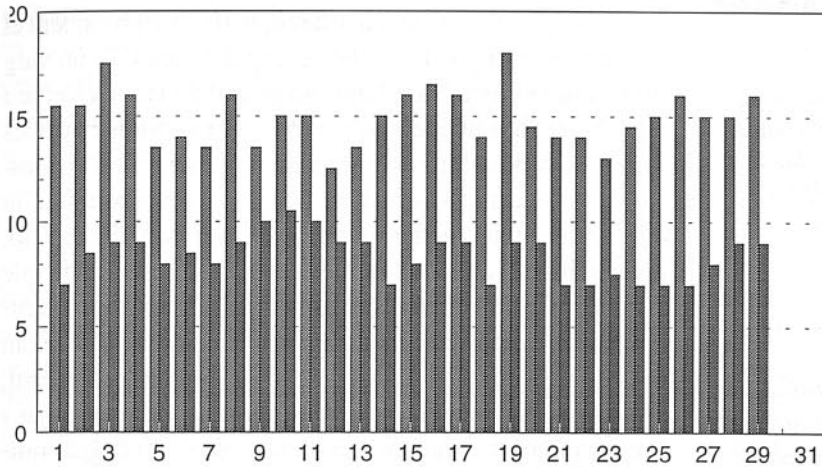
- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al 236624

El temps

MES DE FEBRER

■ MAXIMES ■ MINIMES

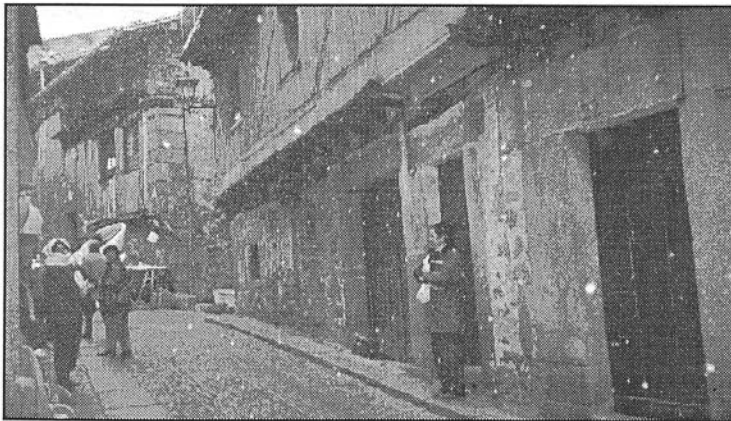
PLUVIOMETRIA
Dia 12 ..... 3,5 l.

TOTAL: 3,5 LITRES

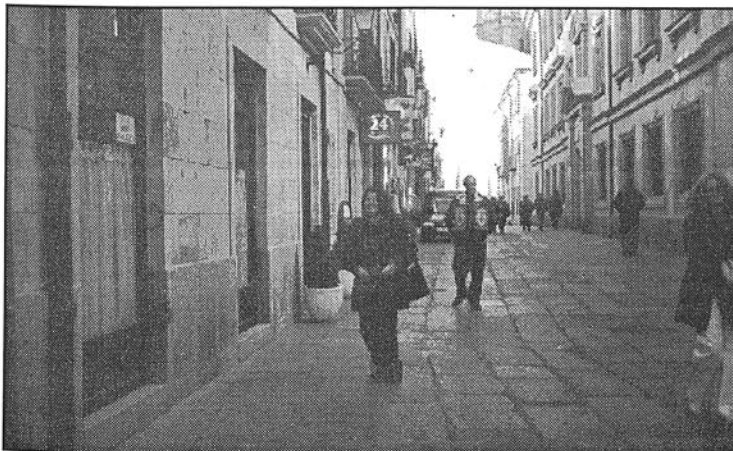
Temperatura Màxima
17,5 °C (Dia 3)
Temperatura Mínima
8,5 °C (Dia 24)
Temperatura Mitjana
12,8 °C
Mitjana Màximes
14,9 °C
Mitjana Mínimes
10,7 °C

De Viatge, amb *Viatges Martel*

Viatges Martel sortejarà un viatge per a dues persones, entre totes les fotografies recents de viatges publicades a Fent Carrerany al llarg del 2000.

4.- Na Cecília Galmés, a l'Alberca, petit poblet dins la Sierra de Francia, a la província de Salamanca. Les taques blanques no són de brutor sinó flòbies de neu.

5.- En Miquel Ginard i na Margalida Bibiloni passejant pels carrers de Salamanca, Ciutat Monumental.

6.- Maria Margalida Carbonell Bergas el passat dia 13 de març a la ciutat de Barcelona

PESCANT ALS AIGUAMOLLS DE L'AVERN

(Unes atentes paraules a l'erudit I D. Miquel Rosselló)

Jeroni Bergas

(Aquest article havia de publicar-se al número anterior però per un oblit, atribuïble només al Consell de Redacció, va quedar perdut dins l'ordinador, des d'aquí demanam disculpes.)

“Conec la utilitat de la inutilitat.
I tinc la riquesa de no voler ser ric” (J. B.)².

“Sembla que un neix per crear-se enemics” (Lluc Matas, no importa el cerqui a l'enciclopèdia, encara no hi surt). Un hom intenta ésser noble i honest i per tot arreu et surten enemics. Però no importa s'hi esforci, no aconseguirà que l'odiï o cerqui agreujar-lo, ni que em consideri el seu enemic. No he cercat cap tipus de polèmica, només expressar la meva modesta opinió sobre un article que el trob molt lamentable i desafortunat i em reafirm. No he tingut cap intenció de menysprear-lo, ni agreujar-lo. Ni a vostè, ni a ningú. I vostè cerca fer-ne un assumpte personal. No importa em cerqui les pessigolles, no em trobarà. D'El príncep que tant coneix és després: Si ets un cabró et respectaran (realment ésser-ho no provoca respecte, sinó temor). Com deia no he pretès cap tipus de polèmica, a més és difícil debatre, contrastar opinions per escrit, perquè dos monòlegs no faran mai un diàleg. Tampoc mai, en cas de debat o discussió he volgut tenir-ne la darrera paraula, però un hom comença a estar fart que “l'agafin pes pito des sereno”.

No sé si intenta fer-me la pilota, rentar-me la cara o irònicament encollonar-se'n, prendre'm el pèl cercant agreujar-me i ridiculitzar-me o tot a la vegada (pot conèixer Goethe i La Tai Po, emperò no dur a la pràctica els seus aforismes). I ja està bé. I no contestaré a cap nova al·lusió o rèplica seva, simplement les ignoraré. No li dedicaré cap retxa més, seria tacar la bellesa del paper fet silenci. Ara sols em limitaré a fer diversos aclariments i puntualitzacions.

Vostè mescla ous amb caragol; en el meu article hi ha dues parts ben diferenciades. Treu totes les frases i cites fora de context, a més de la majoria transcriure'ls incorrectament, també les interpreta erròniament (el proverbi rus significa tot el contrari que el seu exemple). L'article el firmava Jeroni Bergas, ciutadà o marier d'a peu i no el President del Club d'Escacs Maria. Sembla que em vol donar lliçons de gramàtica, història, lògica filosòfica i sociologia, i donada la seva erudició no caurà en l'errada de desafiar-lo al trivial i molt manco als escacs, podria perdre tot el meu prestigi. Vostè, com ella, mai no s'equivoca, no pot equivocar-se, i prest o tard acabaria

per guanyar-me. Diu Xavier Tartakower (no importa el cerqui en aquesta enciclopèdia tan bona que té, només surt en els llibres d'escacs): *L'essència dels escacs és l'errada, si l'error no existís hauríem d'inventar-lo.* Tinc la impressió que no ha rellegit, ni llegit amb esment el meu article, tampoc ho ha fet en cap dels seus. Jo no vaig improvisar el meu, vaig llegir un grapat de vegades el seu (el vaig llegir amb atenció i sempre em va transmetre les mateixes impressions) i vaig meditar les meves reflexions.

Vostè cerca justificar-se amb arguments banals. Diu que no ha pretès generalitzar, sinó individualitzar. I jo, personalment, crec que és més greu, més lamentable que l'efecte que transmetia i transmet el seu anterior escrit: Ha cercat ridiculitzar una persona, fer-la un no-res. Em diu que no cercava ridiculitzar els pessimistes en general, sinó un pessimista en particular. És molt fàcil agreujar i caure molt baix cercar ridiculitzar una persona, sigui quina sigui la seva condició i fortuna. Sembla i tot ufanar-se'n i a mi no em fa cap gràcia. Aquesta, em diu que era la seva intenció, potser sí, potser no. I ho justifica en el fet que l'article es titula El pessimista i no Els pessimistes, un argument absurd per a no qualificar-lo d'una altra manera: Si un biòleg vol titular un tractat sobre els lleons en general l'encapçalaria amb El lleó i no Els lleons; si volgués individualitzar potser digués El lleó africà, Aquest lleó, Un lleó, ... Quina diferència hi ha en dir: L'home és menyspreable, Els homes són menyspreables o Tots els homes són menyspreables, jo no n'hi veig cap, per a mi les tres són proposicions universals i generalitzadores. Rellegeixi el seu escrit, de les catorze sentències onze i mitja estan en plural.

El treuré del seu dubte: L'epidèmia en qüestió és deguda a una malaltia anomenada humanitat, molt estesa en un planeta que alguns anomenen Terra, que existeix des de temps immemorials, des que l'home és home i malgrat tot el seu esment no ha aconseguit erradicar-la, per ara. Temps al temps, tot arribarà.

No sé si cerca donar-me explicacions o pretén justificar-se. Quan un hom actua amb noblesa no té la necessitat, ni l'obligació de justificar-se; tal vegada, explicar-se, però res més.

La ironia és una intel·ligent i honorable arma dialèctica. Ara el sarcasme i el cinisme estan de més, no s'hi refugii covardament en ells, no sigui hipòcrita, si teniu res que dir de mi digau-ho clarament.

No m'atorgui sentiments patriòtics que no tenc. Un ha d'estimar “lo seu”, la seva família, el seu poble, la seva terra. Això sovint es confon o transforma en “nacionalisme” (el gran mal de la humanitat), que no és una altra cosa que l'exaltació de les identitats, xenofòbia, feixisme.

No em véngui amb què un hom té capacitat de líder (hi ha més possibilitats de fer-me del Madrid que no de ficar-me en política), que creuen amb un i et respecten, perquè no és veritat, quasi tothom per l'esquena et cruci-

fica i no gosen dir-te res a la cara, prèviament et jutgen i et condemnen, per tant no serviria de res defensar-se. Creuen que el que calla atorga i s'equivoquen. No se n'adonen que per algú hi ha coses més importants que la pròpia imatge, la imatge d'altres. Hi ha persones a les que un hom sempre cerca disculpar-ho tot; però vostè no és especial, ha cercat menysprear-me i ridiculitzar-me amb absoluta gratuïtat, encara que vostè ha cercat agreujar-me jo no faré el mateix, però puc dir que tinc el plaer de conèixer-lo.

Pescant dins les tèrboles aigües de la inutilitat, un hom hi pot capturar: L'ombra d'un forat, un enfilall de banderes, una col·lecció d'himnes de vinil o en qualsevol altre suport, una ristra de polítics, un mànec sense paella, un mirall trencat, un garbell tot un forat, una sabata sense

sola, la vida en vers en fascicles, un home sense una dona, un caragol buit sense closca, un llibre de pregàries, una discussió amb vostè.

Deixi's de gloses i de pregàries, més val demanar condescendència al diable, perquè enllà (l'infern) ens hi veurem tots.

Jo pens com el besavi: Per a viure no vull la vida,
tan sols necessit l'absència,
la distància.
L'oblit.

(1) No és sarcasme, ni ironia. Són paraules seves. Jo no vaig d'intel·lectual, ni em consider millor, ni pitjor que la resta de persones, senzillament sóc diferent.

(2) Joan Brossa evidentment. Surrealment

“JO...QUE TROPA”

Miquel Oliver

I ens ha tornat visitar aquell senyor de Madrid. I novament ens ha insultat. Primer, en temps d'aquells senyors que administraven la nostra Comunitat com si d'una possessió seva es tractàs, ens menyspreà en oferir-nos “ALLÒ” com un exemple a seguir (recordau?...Jo...quin exemple!). Ara, en temps de més modèstia, torna i ens entaferra: “JO...QUE TROPA”!... No serà que aquest senyor tant li és jota com bolero, només per embolicar?... Si un volia entrar en aquell terreny i tornar insult per insult, podríem recórrer a aquella “sentència” de la nostra Saritíssima... O fer cas al xiuxieug que ens arriba d'Europa...O recordar allò vingut del Nord, referent a “talla”...Però, no. Això d'insultar és sortida dels qui no tenen recursos, d'impotència davant les realitats

I a les realitats em vull remetre:

Mira quines coses!...-Ho he de contar. I per què no? -:

Només han passat tres dies quan el qui signa ha estat testimoni d'un fet que demostra com una vegada més, aquest senyor “des mostatxets”, com l'anomena el germaníssim, es retrata caminant en la incertesa fins a tornar cap a l'insult i el despropòsit en voler menysprear-nos. El fet va succeir ahir, diumenge, dia 27 de febrer, estant presents un grup de mariers a més del qui signa com ja hem dit... Estàvem davant el bar, sobre la voravia del carrer, conversant amb el president de la nostra Comunitat, Francesc Antich, a qui havíem anat a saludar, quan es presentà un altre paísà, home de més edat que cap dels presents i que ja no va tan falaguer com temps passat, més bé diríem que ja va un poc de tortoll, el qual alhora que saludava el president preguntà si havia vingut també en Garcies, antic conegut seu a qui també voldria saludar...Tots ho notàrem. De sobte, de cop, el president

Antich es decantà, per retornar al poc temps acompanyat del citat Garcies, que efusivament s'abraçà al company que per ell s'havia interessat recordant una amistat d'enrera...Això que no estava preparat, que no era teatre, hem de dir, ho vull dir, denota una gran bellesa d'esperit, el temps que una gran HUMANITAT i COMPANYERISME EXEMPLAR i col·loca cada individu a la BANDA DE TROPA a què pertany... Insultar, menysprear és cosa simple, per no dir casa de ximples. I servir, és grandesa al temps que bonhomonia, sempre que es tracti, com és el cas, de dalt cap a baix...

I, ara, em volem dir: Hi ha diferència de “capità” a “capità”?...

Els qui passarem pel “Quarter del Carme”, quan fèiem la mili, en aquells temps “gloriosos”, que no foren d'un any, ni dos, sinó que per alguns varen ser de SET, de xuscós, distingíem, per la diferència, quan estava de capità de cuina en Torrandell o en Calafell...I ho recordam quan ja han passat més de seixanta anys...Putes, si hi ha diferència!...

No em vull estendre més. No importa dir que els mallorquins ho admeten tot. Però sabem destriar, també. I si un senyor de Madrid vol venir a fer de pur per ca nostra...allà ell...”Que sé jo...”. Nosaltres, tan tranquils...A Mallorca no solem insultar. Com hem dit, ho admetem tot. Quan vulgueu, vos esperam senyor...

Salutacions...I que la Quaresma ens faci tornar més bons al·lots

Maria, 28 de febrer de 2000.- Signat: Miquel Oliver i Roig

P.D. Permeteu-me una advertència: -No sé si vos ho han contat, senyor. Quan diguéreu “ALLÒ” de: “JO... QUE TROPA”, n'hi va haver bastants -canyellistes, ells- que pensaren si us dirigíeu a aquells “capitans” “sergents” i “caporals” que comanden aquella “TROPA” en la “guerra” del TÚNEL, CALVIÀ, FORMENTERA I DEMÉS “batalles” que tots els mallorquins recordam...HEU D'ANAR ALERTA Senyor!...

CARTA AL MEU AMIC ANTONI NEGRE CARBONELL, UN DELS HOMES MÉS SINCERS, TREBALLADORS, FEINERS, ALTRUISTES I CARITATIUS; QUE ÉS FADRÍ.

Miquel Rosselló

Estimat Toni Negre:

Tu ja saps la meva marxa quina és. És un gran ofici seure, escoltar i mirar. Ara, amb la primavera que ha entrat, els dies són un poc més llargs i em donen més facilitat per cavil·lar i gemegar un poc més. Tu saps cert que no estam tot sols, aquesta força invisible i comunicadora de què disposam tu i jo, és el camí de la gràcia i de la fe. És aquesta força inesgotable que ens permet seguir endavant i fer el bé al pròxim i al necessitat. És la gran meta gloriosa que ens indueix a viure l'essència purificadora de Déu.

Ja me diràs si has rebut notícies de Sor Francisca Negre, que per a mi és una de les personalitats més grans, per la força continuadora de la seva vocació de servir incondicionalment als pobres i necessitats de Bolívia. Ella vol seguir fins que mori, servir i portar consol i alegria, com faria el Bon Jesús. La seva vocació és tan forta que sense la força de l'Esperit Sant, no podria resistir el treball que realitza durant les vint-i-quatre hores del dia. Francament li tenc una gran admiració i estima, perquè sabem tots que ha donat la seva vida, espiritual i física, pels grans necessitats, a molts de llocs de l'Amèrica Llatina.

*Quin vol que heu pegat des de la llum de Pina!
Com una coloma blanca missatgera,
com la flor més blanca i divina,
que els cors dels mariers per vos sospiren.*

Moltes gràcies Sor Francisca. M'emocion quan parl de vós. M'heu donat molta força moral i espiritual.

Amic Toni Negre: esper que les teves dues serventes t'obeeixin i te respectin com sempre. Quan les vaig veure la darrera vegada, pareixia que estaven en bones condicions.

*Una abraçada del teu amic,
Miquel Rosselló i Quetglas*

UN DESPERTAR PRIMERENC

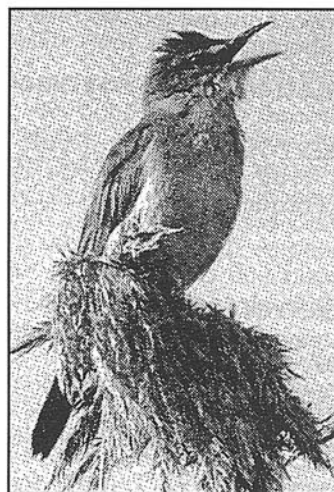

Antoni Gelabert

Una de les coses més emotives que té el seguir dia a dia el canvi constant de la natura, és que van apareixent indicis, fets, esdeveniments, que a poc a poc i quasi sense adonar-nos-en, encadenen el pas d'una estació de l'any a l'altra, amb una vivència de la força majestuosa de la Terra.

Pel mes de febrer si un observa que fa fred, que els ametllers estan una mica o bastant florits, que els albellons ragen, que de tant en tant passa un tord, que la milana aleteja per trobar un ratolí fugisser o un escarabat que camina ronso-ronso, són fets que a un no li vénen de nou, perquè tots coincidiríem en acceptar que és el que pertoca fer la temporada que és.

Però si quan cap a finals de febrer quasi ja no hi ha espàrrecs, els ametllers ja verdegem més que no tenen flors, els albellons no ragen, ni quasi han rajat en tot l'hivern, direm que les coses no van així com haurien d'anar. Però no tot són aspectes dolents quan passen les coses d'aquesta manera. El dia 25 de febrer jo vaig sentir cantar ben fort i amb una harmonia deliciosa, un rossinyol. Fou tot un esdeveniment que a hora tardorena pel temps que

érem, cap a les 6 hores de l'horabaixa, dins els ullastres que encara queden de Son Monjo, hi cantava ben rehent un rossinyol. Quin animaló més extraordinari pel seu cant!; en canvi quin ocell més normal o fins i tot podríem dir, més vulgar, si ho hem de jutjar per les plomes, de colors grisosos, foscos, sense cap estridència, sense cap metalització vistosa, un plomam que passa totalment desapercbut.

Vaig retornar-me uns instants per no perdre'm la tonada meravellosa, vaig cercar l'ocell dins el brancam dels ullastres i el vaig aluiar, ¡ el primer cant de rossinyol del 2000 !. Aquesta és la nota festiva de la natura aquest nou segle, tot el camp ha tengut un despertar primerenc. Ara que els dia s'ha fet més llarg, mentre el sol acaricia els capvespres suaus i els rossinyols canten més afinats, es poden disfrutar d'unes melodies agudes i harmòniques que ben segur faran més agradables les passejades de la gent de Maria pels camins verdejants de foravila, ... i a mi em faran més enyoradís.

*Antoni Gelabert Mas
Maria-Barcelona, febrer-2000*

JOVENT

ACAMPALLENQUA

L'Acampallengua 2000 té com a objectiu reivindicar la plena normalització de la nostra llengua i demostrar la vitalitat del moviment associatiu juvenil a Mallorca.

L'Acampallengua 2000 es celebrarà a Alcúdia els propers 8 i 9 d'Abril. Durant aquests dos dies es duran a terme tot tipus d'activitats lúdiques, festives i culturals interessants per a gent de qualsevol edat.

HORARI D'ACTIVITATS.

Dissabte dia 8:

10:00h. Inscripció i posada de tendes.

11:00h. Excursió a Pollentia

Cercavila per Alcúdia amb caparrots i malabaristes.

DINAR(no inclòs)

17:00h. Festa infantil amb "Cucorba"

Tallers i activitats:

Taller d'escalada.

Taller de ball de bot.

Taller d'instruments de canya.

Taller de sexe.

Gimcana.

Taller de teatre.

Concurs de fotografia.

Demostració d'skate.

Taller de graffitties.

Taller ecològic.

TAULA RODONA: Activistes de diferents llocs de parla catalana.

20:00h. Correfoc a càrrec dels dimonis de Sa Pobla.

21:00h. Sopar de torrada i ballada amb "Al-Mayurca"

22:30h. Gran concert: **LAX'N'BUSTO, ANTÒNIA FONT, BRAMS I MALVICI.**

03:00h. Festa dance amb el **DJ FRAN-T**

Diumenge 9:

11:00h. Aeròbic i Tai-xí

Exposició fotografies del concurs

14:00h: Dinar d'arròs brut.

16:00h: Partits de futbol:

- Finals de lliga "Joves Per La Llengua"

-Partits Polítics contra "Joves"

PREU: 2500 ptes, inclou: sopar, entrada al concert, entrada a la festa dance, dinar de diumenge i una camiseta.

RECOMANACIONS MUSICALS:

LOCAL: Fora des Sembrat. *Fora des Sembrat*

ESTATAL: Sol. *Els Pets.*

INTERNACIONAL: Atado a tu amor. *Chayanne.*

LA CANCÓ DEL MES

NASCUTS EN LA BOIRA

(NASCUTS EN LA BOIRA/PEP SALA)

Nascuts en la boira
som fills del camí
tenim la flama encesa
del desig.

Em deixat enrera
tot el que ha sobrat
que les hores baixes
ja vindran.

Ja ens hem cremat per dins
tinc el cor cansat
som hereus d'un únic foc
que la flama està cremant.

Uooo nascuts en la boira
Uooo som fills del camí
no em demanis mai d'on vinc
ni cap on me'n vaig
no pertanyo a cap lloc
i el matí m'espera per marxar.

Anam d'un lloc a un altre
temptant el destí
prenent hores al dia i a la nit.
Hem creuat obstacles
per venir-te a buscar
per veure el somriure del matí.
Hem sentit la pluja a dins
i ara em sent mullat
porto tant de temps així
portant la meva vida a les mans.

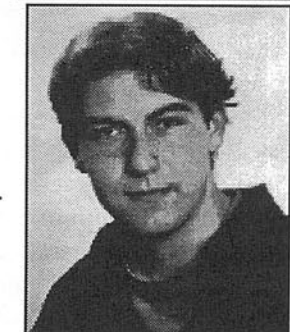
Uooo nascuts en la boira....

Ja ens hem cremat per dins
tinc el cor cansat
som hereus d'un únic foc
que la flama encara està cremant.

Uooo nascuts en la boira....

FELICITACIONS

A tots els nascuts el mes d'abril

"SUMA DE SUPORTS"

a) "Volem que el Congrés reflecteixi la realitat mallorquina" (Antoni Mir, DdB de 28 d'octubre de 1999). "Avui, un de cada tres mallorquins no hi té cap representació" (segons informe de l'OCB).

b) El PSM assegura que no necessita UM per aconseguir un diputat a Madrid" (DdB de 28 d'octubre de 1999).

Ni a) ni b). Ni junts ni per separat. No hi haurà representació del nacionalisme autòcton a Madrid, senzillament.

Ara bé, els resultats de les propassades eleccions al parlament del Regne d'Espanya ens presenten unes xifres que ben bé mereixen una anàlisi més detallada, ja que capgiren molts tòpics estadístics i posen en dubte moltes fidelitats ideològiques: els ciutadans són molt més llestos -políticament parlant- del que els dirigents dels grans partits pensen i són capaços de fer un vot molt més conscient del que podríem esperar si ens atenem a les campanyes electorals i als missatges televisius tendenciosos.

Analitzem el panorama illenc:

El PP, l'únic partit amb cara i ulls a qualsevol convocatòria electoral, ha fet cau i net. El PSOE i I/EU s'enfonsen a totes i cadascuna de les illes, fent excepció de Formentera (estadísticament irrellevant pel que fa al còmput global) en el cas del PSOE, i s'enfonsen tant en relació als resultats tradicionals de les eleccions generals com al de les autonòmiques, que solien millorar perquè a les generals espanyoles es voten fonamentalment partits estatals. Sospita que no hi ha hagut un estricte vot de càstig al Pacte de Progrés, sinó que els tradicionals votants del PSOE i d'I/EU han votat en clau estrictament espanyola: el PP ha aconseguit plantejar la consulta en termes de nacionalisme espanyolista i l'esquerra espanyola ha caigut en el parany en lloc d'introduir les seves pròpies propostes en el debat polític de la present campanya, un debat que, per cert, ha estat pobríssim, tant en quantitat com en qualitat. Així, no només hi ha hagut abstencionisme desfavorable per a l'esquerra espanyola (el PSIB no ha estimulat els seus votants amb els carismàtics Chaves o Rogríguez Ibarra), sinó que, a més, hi ha hagut transferència de vot cap al PP, principal referent de l'espanyolitat i vot útil per acabar amb la denunciada dependència del vot català de la CiU de Pujol.

El PSM, UM i EV han aguantat molt bé, però en el discurs polític hi ha coses que no quadren. Si es vota PP per la bonança econòmica, perquè no es vota PSM, UM o ERC per aconseguir més recursos -tipus concert econòmic- a favor nostre? Aquest és un bon indicador per veure que el vot no ha estat emès només en funció de l'economia (suposant que s'accepta que els ciutadans no són majoritàriament masoquistes), sinó que han predominat els

críters purament ideològics. Com s'expliquen els bons resultats d'Els Verds? Probablement perquè han assumit la radicalitat que s'esperava d'I/EU i han fet bandera política de temes com l'aigua, l'ecotaxa o els parcs naturals: han focalitzat el debat des de les seves posicions al Govern i han captat vot tradicional del PSOE i d'I/EU, especialment a partir d'haver sabut treure molt més rendiment de la seva Conselleria que la resta de socis del Govern; han aprofitat el trampolí d'I/EU i ara caminen -molt intel·ligentment- per lliure i sense traves; han desestabilitzat l'equilibri polític del Govern i ara són premiats per la seva actitud "revolucionària".

Els resultats de Calvià, de Santa Maria, de Palma o de Costitx mostren que tant els partits de l'esquerra espanyola com els mallorquinistes-balearistes han cedit importants quotes de vot al PP, cosa que no és gens estranya en el cas del PSOE o I/EU però que podem considerar comprensible -encara- en el cas d'UM i més difícilment assumible en el cas del PSM, ja que suposa que la meitat dels seus votants a les autonòmiques ara han optat per l'abstenció o han col·laborat més intensament a una majoria absoluta del PP a Madrid que fa tuf de vot antipujolista-anticatalanista, precisament els seus socis i mirall polític.

Pel que fa a ERC, és prou evident que hi ha una constant pèrdua de vots des de la presentació a les generals del 1993, ja que s'ha passat de 2846 a 1339 vots, unes xifres que no són probablement només efecte de les crisis internes del "barco" ni de la deserció de Colom i Rahola, sinó que també responen, entre d'altres, a les següents causes: a) El "vot feliç" cap a ERC es redueix dràsticament quan es creu -enc que sigui erròniament- que el PSM té possibilitats de tocar poder i concentra "vot útil" (autonòmiques 1999, espanyoles 2000), b) Les campanyes presenten cada cop menys debat públic entre les diferents opcions polítiques i això per a nosaltres és letal, ja que no tenim prou recursos per fer arribar de forma individual el nostre missatge a tots els ciutadans i els 15 segons que ens atorga TVE són poca cosa menys que un engany als sentits, c) Els acords amb el PSOE (digui's PSIB o PSC) no ens afavoreixen en absolut en un context on pesa més el vessant nacional que el discurs esquerrà, i això és especialment cert quan la raó (propiciar la transició del PSC al catalanisme) és negada per la fe (amb els espanyolistes del PSOE no s'hi ha pactat res).

Ara bé, també detectam elements positius a partir del moment que consideram que el nombre de vots no és l'únic determinant de la nostra posició en el sistema polític: a) Hem passat de tenir més vots a les espanyoles, tractament de partit d'Estat, a tenir més vots a les autonòmiques, com el PSM i UM, els d'aquí, b) Les nostres propostes sobre concert econòmic, integració d'immigrants de qualsevol procedència o ecotaxa han estat també assumides finalment per UM i sobretot pel PSM, que han variat considerablement el seu discurs inicial en aquests temes, c) Hem contribuït a afavorir l'obertura de vies de diàleg que permetin la concentració del nacionalisme autòcton, a l'estil de l'exitós BNG.

Josep Serra
President d'ERC-Mallorca

Excursió Escolar

El passat dia 16 de març els alumnes de 3r., 4t., 5è. i 6è, de l'escola de Maria anaren d'excursió a Inca, Mancor i Campanet.

A Inca visitaren la fàbrica de les galletes Quely, on veieren el procés de fabricació de les galletes i foren obsequiats amb una bossa plena de productes de la casa Quely.

Després es desplaçaren a Mancor on feren un estudi del poble. A continuació pujaren a peu a l'oratori de Santa Llúcia on varen dinar.

Al capvespre la visita fou a la fàbrica de vidre Menestralia de Campanet, on varen veure el procés de fabricació d'objectes amb vidre bufat.

A l'escala de l'entrada de l'oratori de Santa Llúcia

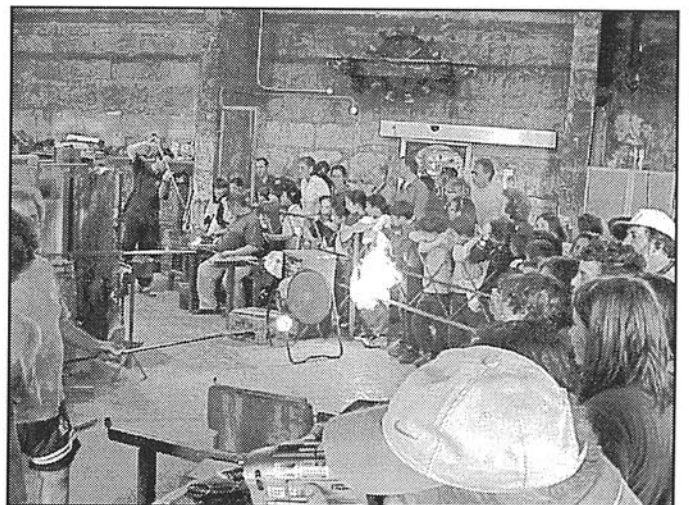
Exteriors de la fàbrica de galletes Quely d'Inca

Temps enrera...

Aquesta foto està feta ara fa uns seixanta anys a Son Busquets, on ara és la presó vella de Ciutat, quan hi anaven per collir ametlles.

Les dues jovenetes són: a l'esquerra Antònia Pastor Bergas, *Pel-lita* i l'altre Antònia Carbonell Negre, *Sabatera*

Obrador de la fàbrica de vidre Menestralia de Campanet

CARRERANY ESPORTIU

RESULTATS I CLASSIFICACIÓ DELS EQUIPS DE FUTBOL 7

Darrers resultats i classificació a la categoria d'**ALEVINS
FUT. 7 G/A.**

C. E. MARIER - Cardassar	2 - 9
Porreres - C. E. MARIER	2 - 2
C. E. MARIER - Bea Sa Pobla	5 - 3
Porto Cristo - C. E. MARIER	3 - 8
Campanet - C. E. MARIER	6 - 3

Pròxims partits a jugar:

22 Jornada (dissabte 8/4/00)	C E MARIER - Escolar
23 Jornada (dissabte 15/4/00)	Felanitx - C. E. MARIER
24 Jornada (dissabte 29/4/00)	C E MARIER - Sa Pobla
25 Jornada (dissabte 6/5/00)	Montaura - C. E. MARIER

ALEVINS FUTBOL 7 GRUP A

Equip	Pj	Pg	Pe	Pp	Gf	Gc	P
Sineu	18	16	1	1	122	32	49
Campanet	17	13	4	0	129	37	43
Cardassar	19	12	4	3	89	34	40
Sa Pobla	17	13	1	3	77	37	40
CEMARIER	16	9	3	4	70	54	30
Escolar	16	8	2	6	49	47	26
Porreres	18	7	2	9	68	63	23
Porto Cristo	19	6	3	10	56	77	21
S'horta	19	6	0	13	43	83	18
Artà	20	5	2	13	55	111	17
Bea Sa Pobla	18	4	3	11	40	86	15
Montaura	18	3	3	12	42	65	12
Felanitx	17	0	0	17	19	133	-2

L'equip D'**INFANTILS FUT. 7** de Maria va quedar segon a la lliga. Aleshores quedà classificat per jugar la Lliga de Campions de Mallorca de la seva categoria.

Darrers resultats i classificació a la categoria d'**INFANTILS FUT. 7 G/A** del CAMPIONAT DE MALLORCA:

Son Ferrer - C E Marier	4 - 2
-------------------------	-------

INFANTILS FUTBOL 7

FASE FINAL CAMPIONAT DE MALLORCA

Equip	Pj	Pg	Pe	Pp	Gf	Gc	P
Son Ferrer	1	1	0	0	4	2	3
S'Arracó	1	0	1	0	3	3	1
Calvià	1	0	1	0	3	3	1
CEMARIER	1	0	0	1	2	4	0
Campanet	0	0	0	0	0	0	0
Porreres	0	0	0	0	0	0	0

Darrers resultats i classificació Final a la categoria de **BENJAMINS FUT. 7 G/E**

Vilafranca -C. E. MARIER	4 - 2
C. E. MARIER - Manacor	1 - 4
C. E. MARIER - Margalidà	3 - 1
Petra - C. E. MARIER	3 - 3

BENJAMINS FUTBOL 7 GRUP E

Equip	Pj	Pg	Pe	PP	Gf	Gc	P
Badia C.M	21	20	1	0	133	11	61
Cardassar	21	15	3	3	78	30	48
Artà	21	15	1	5	140	51	46
Porto Cristo	22	14	1	7	107	77	43
Escolar	21	13	1	7	94	40	40
Montuïri	22	12	2	8	87	63	38
Manacor	21	11	0	10	58	55	33
Petra	22	7	3	12	74	113	24
Vilafranca	22	6	3	13	39	98	21
CEMARIER	22	3	4	15	51	115	11
At. Escolar	21	2	0	19	24	121	6
Margalidà	22	1	1	20	18	129	4

L'equip de **FUTBOL 7** de la categoria **SÈNIORS** han de jugar la Copa President.

Els partits a jugar són els següents:

- 1 Jornada (1/4/00)
C E MARIER -> Descansa
- 2 Jornada (divendres 8/4/00)
La Porcíncula - C E MARIER
- 3 Jornada (divendres 8/4/00)
C E MARIER - Alqueria

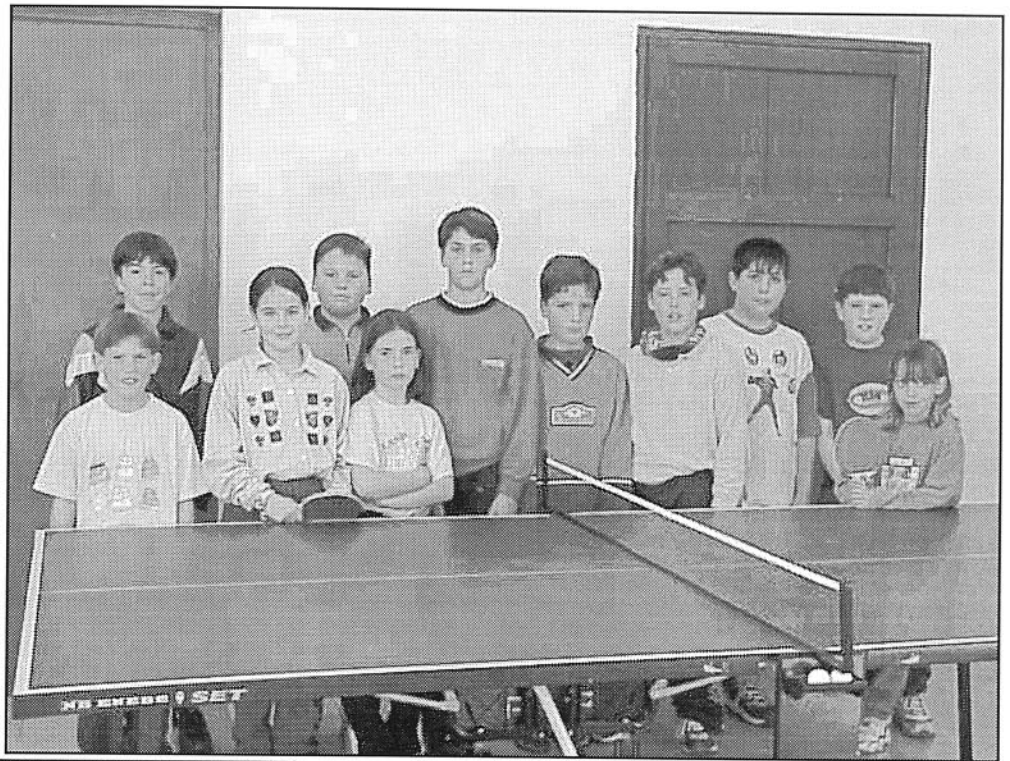
Integrants de la plantilla dels infantils del CE Marier amb els seus entrenadors

JOCS ESCOLARS: PING PONG

Els alumnes de cinquè del Col·legi Públic Antoni Monjo estan preparant la seva participació a la fase final de Ping Pong dels Jocs Escolar. Durant aquest mes de març s'han desplaçat a Sant Jordi i a Montuïri.

El divendres dia 24 de març jugaren contra els alumnes de Sant Jordi i els anà prou bé ja que de tots els partits jugat dugueren 18 victòries i 2 derrotes. Els pingponistes de la nostra escola foren en Josep Miquel Camps, en Miquel Salom, en Pere Antoni Ramis i en Toni Torelló.

A la imatge superior podeu veure tots els participants a la jornada escolar de ping pong i a la de l'esquerra un moment d'una partida jugada a Sant Jordi.

El divendres dia 31 de març la visita fou a Montuïri. A més dels mateixos quatre jugadors abans citats també hi anaren n'Aina Maria Bergas, na Maria Magdalena Carbonell, n'Aina Buades i na Catalina Alba Font Bergas, les quals no obtingueren cap victòria, jugant dos partits cada una. Els nins, de catorze partits jugats, en guanyaren 9 i en perderen 5.

Plantilla de l'equip de futbol 7 sènior del CE Marier

INFORMACIÓ DEL CLUB CICLISTA

Es recorda a tots els aficionats a la bicicleta que el proper divendres sant, dia 21 d'abril, si no hi ha res de nou, es tornarà a fer l'anada a Lluc amb bicicleta i després anirem a dinar tots plegats.

A les vuit del matí hi ha la convocatòria per fer la foto de rigor a la Plaça des Pou i a les vuit i mitja la sortida cap a Lluc. Vos recordam que "el que no hi sigui, no surt a la foto".

A més aprofitam per donar les gràcies a **Agumar** (En Joan és Francés), **Barberia Salom** i **Viatges Martel**, patrocinadors dels nous equipatges que estrenarem aquest dia.

Festes de Pàsqua a Maria

Programa d'actes

21 d'abril a les 22'00 h.

Presentació de la revista ILLACRUA - Actualitats i Alternatives

Actuació musical del cantautor JAUME CAPITAL

LLOC: Ca'n Gaspar

22 d'abril a les 21'00 h.

Festa literària a càrrec del Centre Cultural CAPALTARD

Exposició de llibres objecte i escultures de ferro

Recital de poesia

Actuació musical a càrrec d'Arnau Estrades i Maria Vermella

LLOC: Ca'n Gaspar

23 d'abril a les 12'00 h.

Dia de Sant Jordi

Paradetes de llibres a la Plaça des Pou

24 d'abril a les 18'00 h.

Contacontes per als més menuts

LLOC: Ca ses Monges

27 d'abril a les 19'30 h.

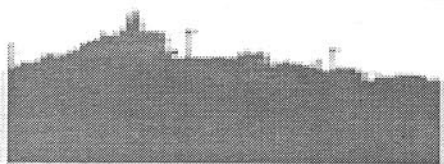
Presentació del llibre dedicat a MARIA dins la col·lecció "*Mallorca poble a poble*"

LLOC: Sa Capella Fonda

29 d'abril a les 21'00 h.

Projecció de diapositives sobre la Serra de Tramuntana

LLOC: Capella Fonda

AJUNTAMENT DE MARIA DE LA SALUT

Àrea de Cultura